

V zadevi Kukovič proti Republiki Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

G. J. HEDIGAN, Predsednik G. B.M. ZUPANČIČ,
Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA, G. V. ZAGREBELSKY
G. E.MYJER,

G. D. T. BJORGVINSSON,
Ga. I. ZIEMELE, *sodniki*,

in G. V.BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*
na zasedanju za zaprtimi vrati 16. marca 2006 ,
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva izvira iz pritožbe (št. 20300/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Jože Kukovič (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 13. maja 2002.
2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent/zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, daje bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).
4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Pritožnik je bil rojen leta 1935 in živi v Grobelnem.
 2. Dne 20. aprila 1998 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči. Povzročitelj nesreče je bil zavarovan pri zavarovalnici ZM.
1. Dne 20. novembra 1998 je pritožnik sprožil pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZM in zahteval odškodnino v višini 2.007.020 talarjev (približno 8.400 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel. Med 13. aprilom 1999 in 22. majem 2002 je pritožnik vložil pet pripravljalnih spisov in lati dodatni dokaznih predlogov. Med 22. junijem 1999 in 3. oktobrom 2001 je vložil pet zahtevkov za določitev naroka za obravnavo.

Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 13. decembrom 2001 in 28. majem 2002, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi je sodišče sklenilo, da ob izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožnikovemu zahtevku, je bila pritožniku vročena 28. avgusta 2002.

1. Dne 5. septembra 2002 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Dne 2. aprila 2003 je sodišče zavrnilo pritožnikovo pritožbo.

Sodba je bila 18. aprila 2003 vročena pritožniku.

PRAVO

1. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da a njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

2. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13

Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to .Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

1. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

2. Sodišče ugotavlja, daje obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

3. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

4. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Olen 6 §1

1. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, seje začelo 20. novembra 1998, ko je pritožnik vložil tožbo na Okrožnem sodišču v Celju, končalo pa seje 18. aprila 2003, ko je bila pritožniku vročena sodba Višjega sodišča v Celju. Upoštevano obdobje je torej trajalo skoraj štiri leta in pet mesecev na dveh stopnjah sojenja.

2. Sodišče ponovno poudarja, daje treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-V11).

3. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Olen 13

1. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili. ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

2. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

1. Člen. 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, daje prišlo do kršitve Konvencije ali njenih. protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

Škoda Skoda

1. Pritožnik je zahteval 6.000 evrov (EUR) za nepremoženjska škodo.

2. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

1. Sodišče meni, daje pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi mu sodišče po tej postavki prisoja 2.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

1. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.530 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.
2. Vlada je zahtevku oporekala po višini.
3. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi

Lukenda (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, daje pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

28. Sodišče ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
4. *razsoja*,
 - a. da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 2.000 EUR (dva tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - b. da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Vincent BERGER John REDIGAN
Zapisnikar Predsednik